

Ο «θάνατος» του ελληνικού ερωτηματικού

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Εκπαίδευση

Τα πληκτρολόγια των κινητών και των υπολογιστών φαίνεται να «έπνιξαν» το ελληνικό ερωτηματικό.

Αυτό που τρομάζει δε είναι ότι το συναντάμε σε εφημερίδες ή ακόμη και στους τίτλους των ζωντανών εκπομπών.

koinoniaoramega

Στιγμιότυπο από πρωινή εκπομπή που στον τίτλο έχει ένα τεράστιο λατινικό ερωτηματικό. Πάνω του πέφτουν εκατομμύρια μάτια...

Στο Newsbomb.gr θέτουμε το θέμα καθότι το θεωρούμε ιδιαίτερος σοβαρό. Το να κακοποιούμε από μόνοι μας τη γλώσσα μας, είναι τάση αυτοκτονική για το DNA μας.

Ειδικοί παραθέτουν την δική τους άποψη για το φαινόμενο που αθόρυβα «σβήνει» το ελληνικό ερωτηματικό από την καθημερινότητα μας.

Παρέλαση λατινικών ερωτηματικών «?» σε πολύ γνωστή εφημερίδα

Άλλωστε οι λέξεις φέρουν εννοιολογικό περιεχόμενο και, ειδικά στην περίπτωση της ελληνικής γλώσσας, δεν αποτελούν μόνον απότοκο σκέψεων και ειρμών αλλά προάγουν την διάνοηση όσο τις ομιλίες. Είναι η μοναδική γλώσσα στον κόσμο που ερμηνευτικά αναλύεται ακόμη και σε βαθμό συλλαβής. Ο άνθρωπος διαθέτει ασφαλώς πολλούς τρόπους ή, πιο σωστά, μεθόδους έκφρασης. Ο γλωσσικός τρόπος είναι ο πλέον ολοκληρωμένος και το ερωτηματικό ως σημείο στίξης αποτελεί έναν σημαντικότερο άξονα στην απόδοση της ελληνικής γλώσσας καθώς μεταφέρει τόνους μουσικότητας, απορίας κ.α.

Ακολουθούν οι απόψεις των ειδικών...

Θάνος Κονδύλης, συγγραφέας: Κάτι περισσότερο, την ξενομανία

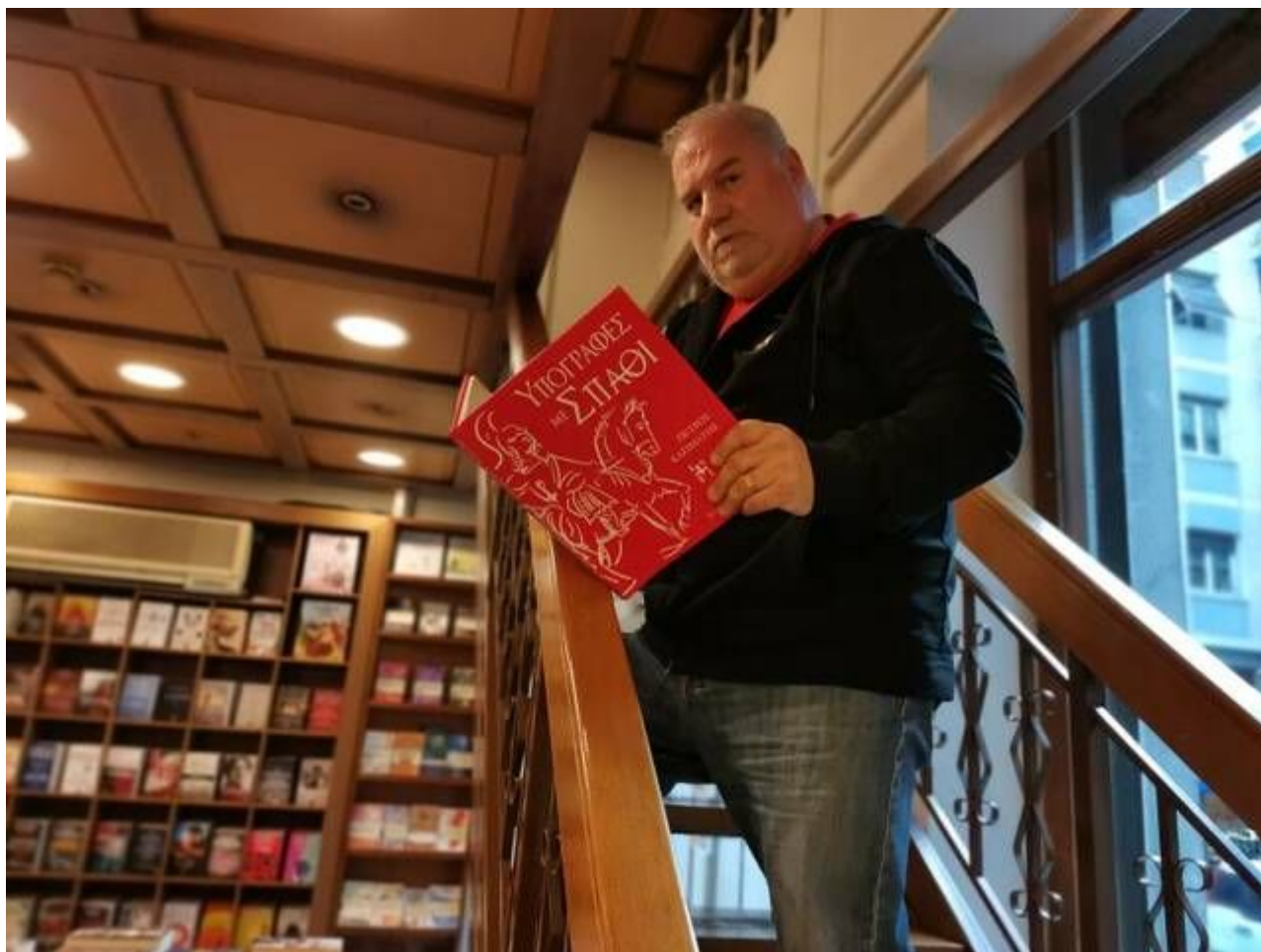

Ο συγγραφέας των best-sellers Θάνος Κουδύλης

«Η λεξιπενία είναι ένα φαινόμενο αυτή την εποχή στη χώρα μας που όλο και πιο συχνά έρχεται στην επιφάνεια. Ο νέο-Έλληνας όχι μόνο έχει ελλιπές λεξιλόγιο, αλλά αδιαφορεί ή και εσκεμμένα παραλείπει -διαγράφει - διαστρεβλώνει ακόμα και τα πιο απλά της ελληνικής γλώσσας, τα σημεία στίξης, όπως το ερωτηματικό (;). Συγκεκριμένα η χρήση του αγγλικού σημείου στίξης (?) αντί του ελληνικού (;) δηλώνει και κάτι περισσότερο, την ξενομανία μας στη χρήση ακόμα και της

γλώσσας. Επιπλέον κάτι πιο ανησυχητικό είναι η χρήση των λεγομένων greeklish (ελληνοαγγλικων!) στον γραπτό λόγο, ακόμα πιο ενδεικτικό όλων των ανωτέρων. Οι ευθύνες του υπουργείου παιδείας, των δασκάλων αλλά και των γονιών γενικότερα είναι κάτι παραπάνω από σημαντικές, ειδικά από τη στιγμή που όλα τα παραπάνω φαινόμενα σχεδόν έχουν υιοθετηθεί από τους νέους κυρίως, πράγμα ενδεικτικό της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί».

Πέτρος Κασιμάτης, δημοσιογράφος, συγγραφέας: Λείπει η υπεράσπιση του ελληνικού ερωτηματικού

Ο δημοσιογράφος και συγγραφέας Πέτρος Κασιμάτης με άποψη πάντα ιδιαίτερη

«Το ελληνικό ερωτηματικό κατάντησε ένας εθνικός λυγμός. Εκεί που ήταν το σύμβολο της αμφισβήτησης. Το θεμελιώδες ερώτημα. Το κόμμα με την τέλεια σαν κορώνα από πάνω του. Ήταν και είναι το σύμβολο της απορίας. Της καχυποψίας, αν θέλετε. Σίγουρα της αμφισβήτησης. Της δίψας για γνώση. Το απαραίτητο εργαλείο της τέχνης της εκμαίευσης -μιας τεχνικής που ανέδειξε ο Σωκράτης και την υπερέψωσε σε τέχνη.

Το ερωτηματικό είναι το σύμβολο της ελληνικής παρατήρησης που επιμένει για να κατατροπώσει την άγνοια!!

Σήμερα, πολλοί είτε από άγνοια ,είτε από ...ευκολία χρησιμοποιούν το λατινικό σύμβολο του ερωτηματικό . Το question στο πληκτρολόγιο βρίσκεται με περισσότερη ευκολία απ' ότι το ελληνικό ερωτηματικό. Μια κίνηση που την είδαμε με ενδιαφέρον ήταν η διακριτική απαγόρευση της δημοσίευσης των επιστολών στα Λατινικά με ξενικά σύμβολα στίξης. Τα γκρικλις με Λατινικά σύμβολα.....

Δεν είδαμε ποτέ Βρετανό να αλλάζει το λατινικό ερωτηματικό σεβόμενος την ιστορία της γλώσσας του. Εμείς, στην Ελλάδα της παρακμής κλονίζουμε χαρακτήρες και σύμβολα κι η γλώσσα όπως και η γραφή δέχεται μαχαιριές από τους ημεδαπούς φορείς.

Λείπει μια παρέμβαση για τη διάταξη των συμβόλων στα ελληνικά πληκτρολόγια. Λείπει η παρουσία της Ακαδημίας. Λείπει η παρέμβαση των υπουργείων ψηφιακής διακυβέρνησης και Παιδείας. Λείπει η υπεράσπιση του ελληνικού ερωτηματικού.

Από την αδιάφορη Ελλάδα της παρακμής που αργοπεθαίνει!...».

Φωτεινή Στεφανίδη, ζωγράφος, εικονογράφος, ολιγογράφος: Πεθαίνει το ελληνικό ερωτηματικό;

Η Φωτεινή Στεφανίδη, ζωγράφος, εικονογράφος, ολιγογράφος καταθέτει την δική της άποψη στο Newsbomb.gr

«Όσο πάμε το βλέπουμε και λιγότερο, είναι η αλήθεια. Ειδικά στα ηλεκτρονικά μηνύματα, ακόμα όμως και στα χειρόγραφα σημειώματα. Μήπως χάνεται, εξαερώνεται, όπως μοιάζει σχηματικά το λατινικό ερωτηματικό που σχεδόν το έχει αντικαταστήσει – μια εστία με τον καπνό της; Αφού μάθαμε καλά –όσοι το θελήσαμε– να κάνουμε το γραπτό λόγο μουσική παρτιτούρα, να γράφουμε σωστά φωνήεντα, διφθόγγους και σύμφωνα μονά και διπλά, να βάζουμε τα πνεύματα –φεγγάρια στη γέμιση και τη χάση– δηλώνοντας με τι ανάσα ξεκινάει κάθε λέξη, να χωρίζουμε δυο φωνήεντα με τα τρυφερά διαλυτικά, να σκεπάζουμε κυματιστά το ω του σ' αγαπώ, και από εκεί μαθαίνοντας να βάζουμε την περισπωμένη όπου ταίριαζε ο πλατύς, μαλακός της ήχος, να χαράζουμε τη σιωπή με τις οξειές, να ενώνουμε τη μια λέξη με την άλλη με τις βαρείες (και όλα ετούτα μας έβαλαν μετά και τα πετάξαμε επίσημα και διαμιάς) καταλήγαμε στη στίξη: Τελεία, θαυμαστικό, άνω κάτω τελεία, αποσιωπητικά, κόμμα, άνω τελεία, ερωτηματικό. Όμορφο το τελευταίο, διακριτικό, μια άνω τελεία παρέα μ' ένα κόμμα, ταιριαστό με τα υπόλοιπα, ρωτάει. Αυτό το κατσαρό θαυμαστικό, αυτό το ανάποδο αγκίστρι που έρχεται να το αντικαταστήσει, μήπως είναι άλλη μια υποχώρηση, άλλο ένα βήμα προς τα πίσω, άλλος ένας συμβιβασμός, μήπως αδιαφορία, ίσως και φόβος να ρωτήσουμε;».

Στέλιος Χριστοφόρου, καλλιγράφος: Το συντακτικό και η γραμματική σήμερα ζουν στον σκοταδισμό

Ο καλλιγράφος Στέλιος Χριστοφόρου

«Μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι λέγονται και φυσικά καλοδεχούμενα. Δεν μπορούμε να πάμε κόντρα στην πρόοδο. Ναι όλα αυτά που συντελούνται μέσα από το διαδικτύου είναι κατατρεγμένα.

Όλα ωραία και καλά όπως είπαμε είναι πρόοδος αλλά. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί ενώ είμαστε Έλληνες να χρησιμοποιούμε ξενόφερτες λέξεις ενώ υπάρχουν ελληνικές που και εύηχες είναι αλλά και κάποια υπερηφάνεια μέσα μας, αν υπάρχει, ώστε να υποστηρίξουμε τη γλώσσα μας.

Όχι να την υποστηρίξουμε αλλά να μην τη χάσουμε.

Δεν λέω να πούμε τα μακαρόνια γιατί απ' ότι θυμάμαι στη Βαβυλωνία του Βυζαντίου ο γραμματιζούμενος τα έλεγε σκωλικειδας ή το παστουρμά τεταρυχευμένο κρέας. Σίγουρα όπως σε όλες τις γλώσσες έχουν πάρει δάνεια λέξεις έτσι και σε μας. Π.χ. η ομπρέλα δεν θα πεις αλεξηβροχιον, αλλά το ασανσέρ θα το πεις ανεγκυστήρα ή το ίντερνετ θα το πεις διαδίκτυο.

Πάλι η χρησιμοποίηση τουρκικών λέξεων σε ταμπέλες «Το μπακάλικο ή το μανάβικο ή το χασάπικο». Είναι πιο εύηχες;

Ή πάλι «Ο χασάπης μου πάσαρε μια μπριζόλα χάλια». Άντε βρες ελληνική λέξη εδώ μέσα.

Ζήτημα στη καθημερινή επικοινωνία μας να χρησιμοποιούμε 200 λέξεις.

Όλοι σχεδόν που βλέπω στους υπολογιστές που μου στέλνουν κείμενα διάφορα και εκτός από τα greeklish που σε κάνουν βαθμιαία να ξεχνάς τη γλώσσα σου κοτσάρουν στο τέλος κι ένα ερωτηματικό εγγλέζικο ίσαμε το STOP της τροχαίας. Γιατί είναι πιο εύκολο από την άνω τέλεια και το κόμμα από κάτω; Κι όταν τον ρωτήσεις σου λέει από συνήθειο. Ίσως κι από έλλειμμα και γνώση γραμματικής γιατί με τα greeklish κανείς δεν θα τον παρεξηγήσει αν κάνει λάθος.

Ρώτησα μια μέρα την κόρη μου που είναι καθηγήτρια φιλολογίας τι γίνεται με τα παιδιά πάνω σ αυτό - το ερωτηματικό - και μου απάντησε ότι την ρωτάνε ποιο είναι το πιο σωστό δηλαδή το λατινικό ή το ελληνικό. Καταλαβαίνετε τώρα την άγνοια των παιδιών που κατά κύριο λόγο ευθύνονται και το σύστημα αυτό αλλά κι οι εκπαιδευτικοί.

Θυμάμαι στα γυμνασιακά μου χρόνια ή γραμματική του Τζαρτζανου αλλά και το συντακτικό ήταν ξεχωριστό μάθημα. Τώρα σκοτάδι.

Λόγω της ασχολίας μου που ήμουν γραφίστας καλλιγράφος μου έρχονταν λίστες ονομάτων από ανθρώπους κατά κανόνα ανώτερων τάξεων με εισαγωγικά και μη να μου γράφουν τον Ιάσονα με " ω" ή πάλι τον Αγαμέμνονα και το Νεστορα το ίδιο.

Έχω ακούσει αρκετές φορές τον μεγάλο μας και ακάματο εργάτη της ελληνικής

γλώσσας καθηγητή Μπαμπινιώτη να προσπαθεί να μας μάθει ελληνικά. Και οι αγράμματοι ελληναράδες να τον λοιδορούν όταν τόλμησε να πει τα αυτονόητα ότι πρέπει να μάθουμε την ελληνική γλώσσα.

Δεν ξέρω αν τα μηχανάκια της τηλεθέασης δείχνουν μεγάλο ποσοστό σ' αυτές τις εκπομπές αμφιβάλλω.

Που θα πάει αυτό το πράγμα αλλά θα πρέπει να γίνει κάποια εκστρατεία γιατί αυτή η γλώσσα μας έχει κρατήσει σαν έθνος στους αιώνες και αυτή έχει «καταπιεί» ολόκληρη ρωμαϊκή αυτοκρατορία όταν ο Ηράκλειος τον 7ο αιώνα επισημοποίησε την ελληνική γλώσσα σαν γλώσσα του κράτους. Βέβαια είχαν φροντίσει μέσα από τον 5ο π.Χ. αιώνα της αθηναϊκής συμμαχίας και κυριαρχίας σ' όλη τη Μεσόγειο, αλλά ακόμη περισσότερο από τον μέγα Αλέξανδρο να γίνει η ελληνική γλώσσα εκείνη την εποχή σαν την σημερινή αγγλική.

Δυστυχώς η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων δεν τα γνωρίζει αυτά. Κι έτσι στο τέλος μου κοτσαρουν στην ερώτηση ένα θεόρατο ανάποδο τσιγκέλι για ερωτηματικό.

Μα και σε ελληνικές διαφημίσεις στη τηλεόραση πολλές φορές χρησιμοποιούν το αγγλικό ερωτηματικό».

Πηγή: newsbomb.gr